

Lagtings- och kommunalval den 20 oktober 2019: tidtabell för valåret

Vallagstiftningen har förnyats sedan senaste lagtings- och kommunalval år 2015. Paragrafhänvisningarna här nedan avser den nya Vallag för Åland. Den nya vallagen träder i kraft under våren 2019. Till dess gäller den gamla vallagen, Landskapslag om lagtingsval och kommunalval (ÅFS 1970:39).

Med ”centralnämnderna” avses i texten såväl centralnämnden för lagtingsval som de kommunala centralvalnämnderna (=de kommunala centralnämnderna enligt den gamla vallagen).

Förkortningar: fmge=kommun/stadsfullmäktige, lr=landskapsregeringen, st=kommun/stadsstyrelsen, brc=Befolkningsregistercentralen, cn=centralnämnderna, kcn=de kommunala centralvalnämnderna, cnl=centralnämnden för lagtingsval, vn=valnämnderna

Veckodag och datum	Dagar före valet	Händelse/åtgärd	Ansvar	§ i lagen
Inom januari månad		Kommunala centralvalnämnder tillsätts (benämns kommunala centralnämnder enligt den gamla lagen). Kommunkansliet fungerar som centralvalnämndens kansli. Kommunen ska tillhandahålla en sekreterare för den kommunala centralvalnämnden.	Fmge	9 (5 § i den gamla lagen)
Senast i april		Ett beslut om indelning i röstningsområden meddelas till landskapsregeringen och till länsstyrelsen (Statens ämbetsverk på Åland). Beslutet träder i kraft den 15 oktober. Om beslutet fattas och meddelas efter april träder beslutet i kraft den 15 oktober följande år, alltså i praktiken först till följande val.	Fmge	4 (2 § i den gamla lagen)
Före utgången av april månad		Eventuellt beslut om att antalet fullmäktige som väljs ska vara högre eller lägre än vad som följer av kommunallagen. Antalet ledamöter ska alltid vara udda och får inte understiga nio. Landskapsregeringen ska underrättas om ändringar av antalet ledamöter.	Fmge	Kommunallag ÅFS 1997: 38 §
”I god tid före ett val” (under våren)		En centralnämnd för lagtingsval tillsätts. Landskapsregeringens registratörskontor fungerar som centralnämndens kansli. Landskapsrege-	Lr	8 (4 § i den

		ringen ska tillhandahålla en sekreterare för centralnämnden.		gamla lagen)
”I god tid före ett val” (under våren)		En valnämnd för varje röstningsområde tillsätts. Om kommunen inte är indelad i röstningsområden behöver ingen valnämnd tillsättas. Den kommunala centralvalnämnden handhar då även valnämndens uppgifter. Vid behov utses också en eller flera valbestyrelser för att sköta förtidsröstningen i inrättningar som avses i 6 §.	St (fmge enligt den gamla lagen)	10 (6 § i den gamla lagen)
Torsdag 20 juni (senast)	Senast fyra månader före valdagen	Beslut om att förtidsröstning via internet <u>inte</u> anordnas, ifall det inte finns tillgång till ett tillförlitligt system. Ett uteblivet beslut innebär att förtidsröstning via internet ska ordnas.	Lr	78
Ingen tid angiven (före sommaren)		Beslut om under vilken tid förtidsröstning via internet ska anordnas. Röstningen via internet ska pågå under minst fem dygn i sträck under förtidsröstningstiden.	Lr	80
Ingen tid angiven (före sommaren)		Formulären fastställs för handlingar som gäller yrkande på rättelse av rösträttsregistret, bildande av valmansförening och valförbund, anmälan av kandidater och anmälan om överenskommelse om valförbund, beställning av brevröstningshandlingar, mallar för meddelanden och förteckningar m.m.	Lr	122
Söndag 1 sept. (senast)	49	Konstaterande om det föreligger teknisk beredskap att genomföra förtidsröstningen så att en anteckning om röstning under förtidsröstningstiden kan göras direkt i rösträttsregistret. Om inte ska vallängderna skrivas ut ur rösträttsregistret genast efter att registret vunnit laga kraft.	Lr	29
Söndag 1 sept. kl. 24	49	Uppgifter om de röstberättigade tas in i rösträttsregistret sådana de är i befolkningsdatasystemet och hembygdsrättsregistret vid denna tidpunkt. Detta avgör bl.a. i vilken kommun och i vilket röstningsområde de röstberättigade kan utöva sin rösträtt.	Brc/lr	17
Måndag 2 sept. (senast)	48	Centralnämnderna sammanträder och beslutar om ett meddelande, i vilket anges var och när valhandlingar ska inlämnas. De kommunala centralvalnämndernas meddelanden ska också ange antalet fullmäktige som ska väljas.	Cn, kcn	44

Ingen tid angiven (senast i september)		De kommunala centralvalnämnderna utser minst två valförrättare för varje allmänt förtidsröstningsställe i kommunen.	Kcn	11
Måndag 9 sept.	41	Rösträttsregistret upprättas. Preliminära uppgifter om antalet röstberättigade blir tillgängliga.	Brc/lr	17
I god tid före ett val (inom september)		Information om utövandet av rösträtten och rätten att kandidera för personer som har rösträtt i kommunalval men saknar åländsk hembygdsrätt.	Lr	20
Torsdag 12 sept.	38	Rösträttsregistret finns tillgängligt för granskning (även per telefon).	Magistratsenheten	21
Måndag 16 sept.	34	Kandidatanmälan och anmälan om överenskommelse om valförbund ska vara centralnämnderna tillhanda senast kl. 16.	Valombud	41
Måndag 16 sept. (senast)	34	Valsedlar och övriga förtidsröstningshandlingar skickas till de kommunala centralvalnämnderna.	Lr	60
Tisdag 17 sept.	33	Behandling av kandidatanmälningar och anmälningar om överenskommelser om valförbund. Kandidatlistornas och valförbundens inbördes ordning bestäms genom lottdragning.	Cn	45
Torsdag 19 sept.	31	Röstkortet ska vara utsända till de röstberättigade vilkas adress är känd.	Lr/Magistratsenheten	19
Fredag 20 sept.	30	Rättelser och kompletteringar som har gjorts med anledning av anmärkningar avgörs, och en preliminär sammanställning av kandidatlistorna med kandidaternas nummer görs upp. Den preliminära sammanställningen ska finnas tillgänglig för valombuden.	Cn	47
Måndag 23 sept.	27	Rättelser i den preliminära sammanställningen av kandidatlistor görs vid behov. Härfter fastställs sammanställningen av kandidatlistor slutligt.	Cn	48
Måndag 23 sept. (tidigast)	27	Röstning per brev får göras tidigast från denna dag.	Den som röstar per brev	76
Måndag 30 sept.	20	Rättelseyrkande som gäller rösträttsregistret ska vara inlämnat senast kl. 16.	Den som yrkar på rättelse	22
Måndag 30	20	Meddelande om förtidsröstningen på landskap-	Cnl	52

sept. (senast)		ets elektroniska anslagstavla. I meddelandet ska ingå information om förtidsröstningstiden, om alla allmänna förtidsröstningsställen samt om möjligheten att rösta per brev och via internet.		
Onsdag 2 okt. (senast)	18	Såväl sammanställningen av kandidatlistor för lagtingsvalet som de kommunala sammanställningarna av kandidatlistor ska skickas till de kommunala centralvalnämnderna, för vidarebefordran till valnämnderna, valbestyrelserna och valförrättarna. Den kommunala centralvalnämnden ska inom samma tid skicka sammanställningen av kandidatlistor för kommunalvalet till kommunstyrelsen och valnämnderna inom kommunen.	Lr, kcn	49
I god tid inför röstningen på valdagen (sept-okt)		Ett tillräckligt antal valsedlar sänds till varje kommunal centralvalnämnd i slutet omslag försett med anteckning om valsedlarnas antal.	Lr	54
Torsdag 3 okt.	17	Rättelseyrkanden som gäller rösträttsregistret ska vara avgjorda.	Cnl	23
Fredag 4 okt.	16	Ändringar i rösträttsregistret ska göras senast kl. 12.	Cnl	26
Fredag 4 okt.	16	Rösträttsregistret vinner laga kraft kl. 12. Slutliga uppgifter om antalet röstberättigade blir tillgängliga.		28
Lördag 5 okt.	15	Förtidsröstningstiden börjar.		59
<i>X-dag y okt. kl. z.</i>	<i>x</i>	<i>Röstningen via internet inleds (enligt landskapsregeringens beslut)</i>	<i>Lr</i>	<i>80</i>
Söndag 13 okt. (senast)	7	Meddelande om valförrättningen på landskapsregeringens elektroniska anslagstavla. I meddelandet ska ingå information kommunvis om samtliga röstningsområden och vallokaler. Meddelande om valförrättningen på det sätt kommunala tillkännagivanden görs offentliga. I meddelandet ska ingå information om kommunens röstningsområden och var vallokalen i varje röstningsområde är belägen.	Cnl, kcn	52
<i>X-dag y okt. kl. z.</i>	<i>x</i>	<i>Röstningen via internet avslutas, såvida inte centralnämnden för lagtingsval beslutat annat. (enligt landskapsregeringens beslut)</i>	<i>Lr</i>	<i>80</i>
Tisdag 15 okt.	5	Skriftlig anhållan om att erhålla handlingar för	Den som	74

(senast)		brevröstning ska göras hos den kommunala centralvalnämnden.	vill rösta per brev	
Tisdag 15 okt.	5	Förtidsröstningstiden slutar.		59
Fredag 18 okt.	2	De godkända förtidsröstningsförsändelserna noteras i vallängden. Försändelser som inkommit senast kl. 19 ska beaktas. Också de väljare som röstat via internet ska noteras. Ifall någon har förtidsröstat även på något annat sätt, ska detta meddelas till centralnämnden för lagtingsval. De valkuvert som gäller lagtingsvalet ska öppnade (brevrösterna ska dock öppnas, stämplas och inneslutas i nytt kuvert) tillställas centralnämnden för lagtingsval på sätt och inom tid som centralnämnden föreskrivit. Vid sammanträdet ska de kommunala centralvalnämnderna även besluta att räkna rösterna under valdagen från röstningsområden med 100 eller färre röstberättigade tillsammans med rösterna från minst ett annat av kommunens röstningsområden. De berörda valnämnderna ska utan dröjsmål underrättas om beslutet så att det kan beaktas då röstningen avslutas under valdagen. Ifall 25 personer eller färre har förtidsröstat i kommunalvalet ska det beslutas att förtidsrösterna ska granskas och räknas av centralnämnden på valdagen tillsammans med valseglarna från ett av kommunens röstningsområden. Den berörda valnämnden ska utan dröjsmål underrättas om beslutet så att det kan beaktas då röstningen avslutas under valdagen.	Kcn	61–64, 84, 85, 94
Söndag 20 okt. (tredje söndagen i oktober)	0	Valdag. Vallokalerna hålls öppna kl. 9–20. Centralnämnderna sammanträder tidigast från kl. 12 för att räkna förtidsrösterna (ifall de inte är 25 eller färre då de ska sammanslås med röster avgivna i ett röstningsområde under valdagen och räknas efter kl. 20. Gäller kommunalvalet). Resultatet av förtidsröstningen får meddelas efter kl. 20. Från kl. 20 verkställs preliminär rösträkning.	Vn, cn	3, 88, 91
Måndag 21 okt.	+1	Granskningen av valseglarna inleds senast kl. 12.	Cn	96
Torsdag 24 okt. (senast)	+4	Slutlig rösträkning verkställs och valets utgång fastställs.	Cn	100

Torsdag 7 nov. (senast – ska ske inom 14 dagar från det att valets utgång fastställdes)	+15–18	Beslut varigenom centralnämnden för lagtingsval fastställt valresultatet får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol. Beslut varigenom kommunal centralvalnämnd fastställt valresultatet får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.	Den som besvärar sig	110
Fredag 24 januari 2020 (senast)	Inom tre månader efter att valresultatet har fastställs	Redovisning över valfinansiering ska lämnas in till Landskapsrevisionen.	De som är redovisnings-skyldiga	LL om valfinansiering ÅFS 2011: 17, 8 §